

Károsítóhelyzet alakulása, növényvédelmi előjelzés

Zala megye, 2023.04.11-04.17.

Időjárás: A múlt héten folytatódott az átlagosnál hűvösebb időjárás a megyében, mely mellé nagy mennyiségű csapadék is társult. Eső 5-6 nap hullott, összesen 60-70 mm közötti mennyiségben, amely már önmagában is meghaladja az április havi Zala megyei átlagot (48,6 mm). Az eső mellett, intenzív, gyakori légmozgás volt jellemző.

A minimum hőmérsékletek -1,0-6,98 fok között alakultak, a maximumok 7,0-15,8 fok között (átlag: 5,9-10,04).

ŐSZI BÚZA, ŐSZI ÁRPA

Növényfenológia: Őszi árpa: 2 nóduszos állapot, őszi búza: szárbaindulás-1 nóduszos állapot.

Károsítók:

A betegségek tekintetében egyelőre nem történt további jelentős változás, de az állományok alap egészségi állapotától függően valamint a hőmérséklet és páratartalom emelkedésével számíthatunk újabb tünetek megjelenésére.

Ez valamelyest már most érzékelhető **őszi búzában a szeptóriás foltosság** esetében. Az eddig is fertőzött állományokban újabb tünetek megjelenése tapasztalható, emellett a korábbi levélfoltokon tömeges a piknídiumok képződése. Érzékeny állományokban a közepes mértékű fertőzöttség az alsó leveleken gyakori, egy-egy állomány 40-70 % közötti megbetegedése mellett.

Észlelési szintű a **vörösrozsda** és szórványosan a **lisztharmat** fellépése, melyek jelenleg nem okoznak még problémát, de terjedésüket célszerű figyelni.

Őszi árpában a **lisztharmat és törperozsda** tünetei nem erősödtek, a **levéلبetegségek** gyenge mértékű tünetei láthatóak, de a góc-szerű közepes mértékű fellépésük jelenleg is tapasztalható, újabb tünetek megjelenésével.

A kártevők aktivitását, a múlt heti csapadékos, szeles, hűvös időjárás nem csökkentette jelentősen. A **vetésfehérítő bogarak** betelepődése, kártétele folyamatos őszi árpában. A mai hálózás során 40-330 db imágó/10 hcs. között gyűjtöttük az imágókat, sajnos több őszi árpa táblán, a múlt heti piretroidos kezelés ellenére. A párosodás, tojásrakás folyamatos, mostanra tömeges, szinte minden növényen megfigyelhetők a tojások, az imágókkal erősen fertőzött táblákon. A lerakott tojások ~40 %-a már sötét narancssárga színű, ezek kelése a hét második felétől, hétvégétől várható (1. fotó). Mivel a kopulálás folyamatos, ezért elhúzódó tojásrakásra és lárvakelésre számíthatunk! A védekezés indokolt!

Őszi búzában továbbra is kisebb populáció látható az őszi árpához viszonyítva. A hálózás során átlagosan 5 db imágót gyűjtöttünk 10 hálócsapásban. Itt tojás rakás továbbra sem tapasztalható.

1. fotó: Vetésfehérítő bogár sötétedő (kelés előtti) tojásai őszi árpán (2023.04.17)

ŐSZI KÁPOSZTAREPCE

Növényfenológia: A repce állományok fejlődése –hasonlóan a múlt héthez- a csapadék és a hűvös időjárás miatt lelassult. A táblák többsége különböző stádiumokban virágzik. A múlt héthez képest ~10 %-kal nőtt a virágzás mértéke egy-egy állományban (BBCH 63-64).

Károsítók:

A **repceszár-ormányosok** egyedszáma minimális de jelenlétük a hálózások során még mindig igazolható (átlagosan: 3 db imágó/10 hcs).

A **repcefénybogár** hálózható egyedszáma jelentősen csökkent, 70-140 db imágó/10 hcs. között gyűjtöttük a kártevőt, amely kártételi küszöbszint körüli (elsősorban a javarészt bimbós állományokban). A bimbó kártétel a repce vontatott fejlődése ellenére, legfeljebb ~1%-os, az elmúlt időszakhoz képest nem növekedett (a bogarak aktivitása is csökkent).

A **repcebecő-ormányos** megjelenése észlelési szintű egy-egy táblán.

CSONTHÉJASOK (KAJSZI, SZILVA, CSERESZNYE, MEGGY), ALMA

Növényfenológia:

Szilva: teljes virágzás-virágzás vége-kötődés;

Cseresznye, meggy: teljes virágzás-virágzás vége-kötődés;

Alma, körte: piros/fehérbimbós állapot, virágzás kezdete;

Kajszi: kötődött termés.

A kajszi 80-100 %-os fagykára mellett, a meggy 20-40 %-os, a cseresznye 1-5 %-os károsodása is megfigyelhető.

Károsítók:

Almában a **levélpirosító levéltetű** kártétele csökkent, általában gyenge (közepes) mértékű, nem erősödött.

A **varasodás** aszkospóra szóródásához az esős napok kedveztek, a hűvös időjárás miatt viszont a fertőzési folyamat lassult. A fertőzésre érzékeny fenológiai stádiumok és az esős napok miatt a megelőző védekezés javasolt.

A **lisztharmat** fertőzöttség gyenge mértékű az ültetvények többségén, legfeljebb érzékeny (tavaly erősen fertőzött) fajtában láthatóak tünetek. A betegség nagyobb arányú fellépésére a felmelegedéssel számíthatunk.

Az **erwíniás hajtáselhalás (tűzelhalás)** számára sem volt kedvező eddig az áprilisi időjárás. A kórokozó számára optimális $>15,6$ °C átlaghőmérséklet ez ideig nem teljesült (3-10 °C volt), így az almatermésűek virágzása és a csapadék ellenére sem várható egyelőre a fertőzés kialakulása. Az előrejelzésünk alapján mindössze két feltétel teljesült a négyből (virágzás és csapadék), míg az alacsony hőmérséklet a kórokozó aktivizálódását és fertőzési folyamatát is minimálisra lassította (epifita fertőző potenciál: 0%).

Körtében a **körtelevélbolha** tojásrakása továbbra is tömeges, a lárvakelés folyamatos, de lassú. A kártevő fejlődési alakjainak aránya a következő: tojás: ~95 %; L1: ~4 %; L2: ~1 %. A védekezésre fel kell készülni.

Csonthéjasokban a **monília** és a **tafrinás levélfodrosodás** fertőzésveszélye folyamatos, magas, ezért a betegségek elleni védekezések folytatása javasolt!

Cseresznyében, meggyben megfigyelhetők a virágfertőző monília tünetei, házi kertben ~20 %-os virágfertőzöttség látható (nedves kamrában igazolva) (2. fotó).

2. fotó: Virágzáskori moniliás fertőzés tünete cseresznyén (2023.04.16.)

Zalaszentlőrinc, 2023. április 17.

Tűh Annamária
előrejelző